

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616204288
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5616204288.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Martiny Mochnáčovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: D. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXXXX E., K.. XX, Spolková republika Nemecko, štátny občan Rakúskej republiky, zastúpeného JUDr. Jiřím Martausom, advokátom, so sídlom Ul. X. Z. XXX/XX, XXX XX F. Z., proti žalovaným: 1/ PRONIMA, s.r.o., so sídlom 032 05 Žiar 4, IČO: 46 868 992, zastúpenému JUDr. Miloslavom Hrickom, advokátom, so sídlom Ul. X. Z. XXX, XXX XX F. Z., 2/ Mgr. Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., S. K. XXX/X, XXX XX F. Z., zastúpenému Mgr. Samuelom Dorociakom, advokátom, so sídlom C. XXX/X, XXX XX F. Z., o zaplatenie sumy 5.000,00 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v rade 1/ proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/168/2016-319 zo dňa 16. septembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/168/2016-319 zo dňa 16. septembra 2020 vo výrokoch II. a V. p o t v r d z u j e .

Žalobca má voči žalovanému v rade 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Vo zvyšnej časti (t.j. vo výrokoch I., III. a IV.) z o s t á v a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/168/2016-319 zo dňa 16. septembra 2020 nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zastavil konanie voči žalovanému v rade 2/ (výrok I.). Žalovanému v rade 1/ uložil zaplatiť žalobcovi sumu 5.000,00 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.000,00 Eur od 24.05.2016 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému v rade 2/ priznal voči žalobcovi nárok na ich náhradu v plnom rozsahu (výrok IV.) a zároveň výrokom V. priznal žalobcovi voči žalovanému v rade 1/ nárok na ich náhradu v plnom rozsahu, s tým, že v obidvoch prípadoch o ich výške rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 15.06.2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému v rade 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.000,00 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 19.05.2016 do zaplatenia. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca počas svojho pobytu v Slovenskej republike prejavil záujem o kúpu nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území N., vedených na liste vlastníctva č. XXX, a to stavby rodinného domu súp. č. XXX, postavenej na pozemku - parcele č. CKN-1284/5, o výmere 221 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, a pozemku - parcely č. CKN-1284/3, o výmere 330 m², druh pozemku orná pôda, pod podmienkou, že mu budú predložené listiny preukazujúce ním požadované skutočnosti týkajúce sa predmetu kúpy.

Na základe ústneho ubezpečenia od žalovaných, že rezervačná zmluva obsahuje jeho výhradu (ako prejav záujmu o kúpu nehnuteľností) žalobca uzavrel rezervačnú zmluvu so žalovaným v rade 1/ (ako sprostredkovateľom) a žalovaným v rade 2/ (ako vlastníkom), a následne v súlade so zmluvou zaplatil žalovanému v rade 1/ rezervačný poplatok vo výške 5.000,00 Eur. Nakoľko žalobcovi neboli neskôr požadované listiny predložené, rozhodol sa, že nehnuteľnosti nekúpi a zároveň požiadal o vrátenie zaplateného rezervačného poplatku. Žalobca nevedel dostatočne dobre po slovensky, nevedel si preto overiť, či rezervačná zmluva skutočne obsahuje jeho výhradu. Spoliehal sa preto iba na ústne ubezpečenie od žalovaných, že zmluva jeho výhradu (predloženie listín) naozaj obsahuje. Žalobca tak uzavrel rezervačnú zmluvu na základe omylu, ktorý u neho vyvolali žalovaní, a preto je zmluva neplatná. Rezervačná zmluva je však neplatná aj preto, že bola vyhotovená v slovenskom jazyku, ktorý žalobca dostatočne neovláda. V dôsledku toho je tento právny úkon neplatný pre jeho relatívnu nezrozumiteľnosť vo vzťahu k žalobcovi. Keďže žalobca podpísal rezervačnú zmluvu v jazyku, ktorému nerozumel, nemohol tiež prejaviteľ vážnu vôľu byť touto zmluvou viazaný, čo zakladá ďalší dôvod neplatnosti dotknutej zmluvy. Žalobca tak na základe neplatného právneho úkonu zaplatil žalovanému v rade 1/ rezervačný poplatok vo výške 5.000,00 Eur. Jedná sa teda o bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaný v rade 1/ povinný vydať žalobcovi. Na preukázanie uvedených skutkových tvrdení žalobca označil ako dôkazy rezervačnú zmluvu, a predžalobnú výzvu žalobcu pre žalovanému v 1/ rade na vrátenie sumy 5.000,00 Eur, spolu s kópiou podacieho lístka.

3. Žalovaný v rade 1/ vo vyjadrení k žalobe doručenom konajúcemu súdu dňa 17.10.2016 nesúhlasil s tvrdením, že by žalobca podmieňoval kúpu nehnuteľností splnením uvedenej výhrady. Žalobca mu ako dôvod neuzavretia kúpnej zmluvy uviedol, že sa rozišiel so slovenskou priateľkou a preto uvažuje o odchode zo Slovenskej republiky. Nesúhlasil s tým, že by žalobca nerozumel po slovensky. Žalobca totiž rok pred uzavretím rezervačnej zmluvy žil na Slovensku spolu so svojou slovenskou priateľkou. Naučil sa teda hovoriť po slovensky na dostatočnej úrovni. Rokovania strán o uzavretí rezervačnej zmluvy prebiehali v slovenčine. V prípade potreby pomáhala s prekladom žalobcovi jeho slovenská priateľka. Žalovaný v rade 1/ tiež upriamil pozornosť na znenie článku III. ods. 1 rezervačnej zmluvy, z ktorého vyplýva, že polovica z rezervačného poplatku pripadá vlastníkovi nehnuteľností. Z uvedeného dôvodu je žalovaný v rade 1/ pasívne vecne legitimovaný len ohľadne polovice žalovanej sumy vo výške 2.500,00 Eur. Žalovaný v rade 1/ na preukázanie svojich skutkových tvrdení označil ako dôkazy výsluch žalovaných rade 1/ a 2/, manželky žalovaného v rade 2/ a priateľky žalobcu.

4. V replike doručenej súdu prvej inštancie 25.11.2016 žalobca doplnil, že rezervačná zmluva je neplatná aj pre jej neurčitost', keďže z nej nemožno určiť jedného z účastníkov tohto právneho úkonu. Na úvodnej strane rezervačnej zmluvy je totiž ako sprostredkovateľ uvedená spoločnosť Directreal - PRONIMA s.r.o., no na jej konci je ako sprostredkovateľ uvedený výlučne Ing. S. D., ktorý zmluvu podpísal za seba a vo svojom mene, hoci podľa výpisu z obchodného registra má ako konateľ za spoločnosť správne konať tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripojí svoje meno a priezvisko, spolu s označením svojej funkcie a vlastný podpis. Navyše obchodná spoločnosť pod názvom Directreal - PRONIMA, s.r.o. nikdy neexistovala. V obchodnom registri je totiž vedená iba spoločnosť PRONIMA, s. r. o., ktorej konateľom je Ing. Peter Hubka. Žalobca tiež poukázal na to, že vzhľadom na neplatnosť rezervačnej zmluvy, je neplatné aj jej ustanovenie - článok III. ods. 1. Nakoľko celá suma 5.000,00 Eur bola vyplatená žalovanému v rade 1/, iba on je subjektom pasívne vecne legitimovaným v tomto spore. Na preukázanie uvedených skutkových tvrdení žalobca označil ako dôkazy výpis z obchodného registra na spoločnosť PRONIMA, s.r.o., výsluchy žalobcu a jeho priateľky, a výzvu na uhradenie zmluvnej pokuty - pokus o mimosúdne vyrovnanie.

5. Na základe odvolania žalobcu odvolací súd uznesením sp. zn. 6Co/258/2018 zo dňa 31.07.2019 zrušil v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby č.k. 10C/168/2015-168 zo dňa 14.09.2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Na základe vykonaného/doplneného dokazovania vo veci mal okresný súd pri svojom novom rozhodovaní preukázané, že žalovaný v rade 1/ ako sprostredkovateľ uzavrel so žalobcom ako záujemcom a žalovaným v rade 2/ ako vlastníkom dňa 22.01.2016 rezervačnú zmluvu, v rámci ktorej sa žalobca a žalovaný v rade 1/ zaviazali rezervovať nehnuteľnosti, a to stavbu rodinného domu súp. č. XXX, postavenú na pozemku registra „C“ parc. č. 1284/5, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 221 m² a pozemok registra „C“ parc. č. 1284/3, orná pôda, o výmere 330 m², nachádzajúce sa v katastrálnom území N., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXX, za účelom budúceho prevodu vlastníckeho práva k označeným nehnuteľnostiam, ktorý bude realizovaný uzatvorením zmluvy o budúcej zmluve a/ alebo kúpnej zmluvy/zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľnosti, ktorej zmluvné strany budú na jednej strane vlastník ako budúci predávajúci, resp. predávajúci a na druhej strane záujemca ako budúci kupujúci, resp. kupujúci na dobu do 22.02.2016. Žalovaný v rade 2/ ako vlastník a žalobca

ako záujemca sa zaviazali uzatvoriť sprostredkúvanú zmluvu do uplynutia termínu, pričom sa dohodli na kúpnej cene za nehnuteľnosti vo výške 91.000,00 Eur. Záujemca (žalobca) svojím podpisom uvedenej zmluvy prejavil záujem o rezerváciu nehnuteľností a o uzatvorenie sprostredkúvanej zmluvy, pričom ako prejav vážneho záujmu bol povinný zaplatiť do 5 pracovných dní od podpisu zmluvy rezervačný poplatok vo výške 5.000,00 Eur na účet žalovaného v rade 1/, t.j. sprostredkovateľa. Zmluvné strany sa tiež dohodli, že uzatvorenie sprostredkúvanej zmluvy medzi vlastníkom a záujemcom má za následok naplnenie účelu rezervačnej zmluvy. Dňom uzavretia sprostredkúvanej zmluvy mal byť poplatok započítaný ako preddavok na plnenie. V záhlaví rezervačnej zmluvy je uvedené, že ju ako sprostredkovateľ uzatvára firma Directreal - PRONIMA, s.r.o., Žiar 4, 032 05 Žiar, Slovenská republika, IČO: 46868992, DIČSK: SK2023625318, zastúpená Ing. Petrom Hubkom, konateľom, pričom je tam tiež uvedené bankové spojenie v U. B. a číslo účtu : XXXXXXXXXXX/XXXX s emailom: a@b.c Všetky tieto údaje boli následne v záhlaví rezervačnej zmluvy (pre potreby ďalšieho textu zmluvy) nahradené slovom „sprostredkovateľ“ poznámkou „(ďalej len „sprostredkovateľ“)“. V závere zmluvy je uvedené, že ju (okrem žalobcu ako záujemcu a žalovaného v rade 2/ ako vlastníka) podpísal „sprostredkovateľ“ a v riadku pod týmto slovom je uvedené „Ing. S. D.“. Zo zmluvy nevyplývala existencia žiadneho ustanovenia podľa ktorého by boli žalovaní v rade 1/ a 2/ povinní žalobcovi predložiť dokumentáciu týkajúcu sa technického stavu nehnuteľností. Z predžalobnej výzvy zo dňa 09.05.2016 v spojení s podacím lístkom mal prvoinštančný súd preukázať, že zástupca žalobcu odoslal dňa 09.05.2016 na poštovú prepravu žalovanému v rade 1/ písomnú výzvu, v ktorej ho požiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia - vrátenie rezervačného poplatku vo výške 5.000,00 Eur na základe neplatnej rezervačnej zmluvy zo dňa 22.01.2016 v lehote 5 dní od jej doručenia. Z listiny označenej ako „Prvá výzva na uhradenie zmluvnej pokuty - pokus o mimosúdne vyrovnanie“ zo dňa 18.05.2016 mal konajúci súd preukázať, že v tento dátum žalovaný v rade 1/ vyhotovil písomnú odpoveď na predžalobnú výzvu žalobcu zo dňa 09.05.2015. Podľa informácií z výpisu Obchodného registra SR okresný súd zistil, že obchodné meno žalovaného v rade 1/ znie „PRONIMA s.r.o.“, so sídlom Žiar 4, Žiar 032 05, IČO: 46 868 992, štatutárnym orgánom (konateľom) je Ing. Peter Hubka, T. X, T. XXX XX. V konaní boli okrem sporových strán vypočutí aj svedkovia Mgr. Z. E., A. N., Z. K., N. K., Z. K. a A. E., ktorí primárne vypovedali vo vzťahu k jazykovým znalostiam žalobcu, t.j., v akej miere v čase uzatvárania spornej zmluvy žalobca D. U. rozumel komunikácii v slovenskom jazyku. Žalovaný v rade 2/ (predávajúci) vo svojej výpovedi uviedol, že keď nastali komplikácie vo vzťahu k rezervačnej zmluve žalobcu na dotknuté nehnuteľnosti, konateľ žalovaného v rade 1/ mu volal s tým, že žalobca neakceptuje kúpu nehnuteľností a peniaze z preddavku si ponecháva, s čím žalovaný v rade 2/ súhlasil. Následne riešili vec už len žalobca so žalovaným v rade 1/. V máji 2016 sa na účte žalovaného v rade 2/ objavili peniaze (2.000,00 Eur) zaslané konateľom žalovaného v rade 1/. Žalovaný v rade 2/ tieto finančné prostriedky nechcel a preto ich koncom júna 2016 zaslal späť na účet žalovaného v rade 1/ spolu so sumou 1.000,00 Eur, ktorá však nesúvisela s prejednávanej sporom. Z bankového potvrdenia o prijatej platbe vyhotoveného N., a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31320155 zo dňa 18.08.2020 mal súd prvej inštancie preukázať, že z účtu č.: K bola dňa 03.05.2016 vykonaná platba vo výške 2.000,00 Eur na účet manželky žalovaného v rade 2/ č. K Z potvrdenia vyhotoveného N., a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31320155 dňa 01.07.2016 okresný súd zistil, že z účtu manželky žalovaného v rade 2/ č. K bola dňa 01.07.2016 vykonaná platba v prospech účtu č. K vo výške 3.000,00 Eur, pričom informácia k prevodu bola uvedená ako „USPORIADANIE“.

7. Súd prvej inštancie bol pri svojom v poradí druhom meritórnom rozhodovaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu obsiahnutom v zrušujúcom uznesení sp. zn. 6Co/258/2018 zo dňa 31.07.2019. Obsah pôvodného žalobného petitu smeroval len proti žalovanému v rade 1/, pričom nebolo procesné správne vyhovieť návrhu žalobcu na pristúpenie žalovaného v rade 2/ ako ďalšieho subjektu do konania pri súčasnej absencii návrhu žalobcu na zmenu žaloby v príslušnom zmysle, teda aby smerovala proti obom žalovaným, a nie iba voči žalovanému v rade 1/. Žalobca ani po zrušení pôvodného meritórneho rozhodnutia okresného súdu odvolacím súdom nenavrhol zmenu žalobného petitu. Súd prvej inštancie vzniknutý stav, keď sa žalobca v žalobnom petite domáha uloženia povinnosti zaplatiť sumu 5.000,00 Eur s príslušenstvom len voči žalovanému v rade 1/, hoci súd prvej inštancie predtým vyhovel žalobcovmu návrhu na pristúpenie žalovaného v rade 2/ ako ďalšieho subjektu do sporu, teda za situácie, keď v danom spore vystupujú dvaja žalovaní, ale žaloba smeruje len voči jednému z nich, kvalifikoval ako prípad absencie žalobného návrhu vo vzťahu k žalovanému v rade 2/. Uvedené s poukazom na zásadu dispozitívnosti konania predstavuje tzv. neodstrániteľnú podmienku konania, na základe ktorej súd konanie voči žalovanému v rade 2/ podľa § 161 ods. 2 CSP zastavil. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu o neplatnosti rezervačnej zmluvy

z dôvodu absencie jej písomnej formy, resp. jej neurčitosti, súd prvej inštancie aj v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu zotrval na závere ich nedôvodnosti. Okresný súd sa však opätovne zaoberal otázkou argumentácie žalobcu o nezrozumiteľnosti rezervačnej zmluvy vo vzťahu k jeho osobe pre použitý jazyk, pričom dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti, za ktorých bola rezervačná zmluva dňa 22.01.2016 uzatvorená, bola táto zmluva z hľadiska svojho obsahu v čase jej uzavretia žalobcovi zrozumiteľná. Žalovaný v rade 1/ a 2/ ako aj svedkyňa A. E. zhodne vypovedali, že žalobca v čase uzatvárania rezervačnej zmluvy rozumel po slovensky a odborné výrazy, ktorým nerozumel, sa mu prekladali do nemčiny. Takto bol žalobca pred podpisom zmluvy konateľom žalovaného v rade 1/ riadne oboznámený s obsahom zmluvy. Žalobca nakoniec zreteľne prejavil, že oboznámenému obsahu zmluvy dobre porozumel. Výpovede ostatných svedkov o pasívnej znalosti slovenského jazyka u žalobcu prakticky neboli v rozpore s uvedenými skutočnosťami. Skutkové tvrdenie žalobcu, že bol uvedený do omylu, keď bol žalovanými ústne ubezpečený, že rezervačná zmluva obsahuje jeho výhradu, že mu bude predložená dokumentácia týkajúca technického stavu nehnuteľností, nebolo ani po doplnení dokazovania súdom prvej inštancie preukázané, a preto uzavretú rezervačnú zmluvu nebolo možné považovať za neplatnú podľa § 49a Občianskeho zákonníka. Pre prvoinštančný súd bol v spore záväzný právny záver odvolacieho súdu obsiahnutý v zrušujúcom uznesení zo dňa 31.07.2019, podľa ktorého je rezervačná zmluva uzatvorená medzi sporovými stranami dňa 22.01.2016 spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na pojednávaní konanom dňa 19.08.2020 vznikla na strane konajúceho súdu pochybnosť o tom, ktorému zo subjektov má v prípade porušenia zmluvnej povinnosti záujemcu (žalobcu) uzatvoriť sprostredkovanú zmluvu v dohodnutom termíne pripadnúť rezervačný poplatok, t.j. či má tento poplatok pripadnúť sprostredkovateľovi (žalovanému v rade 1/), alebo predávajúcemu (žalovanému v rade 2/), prípadne obom uvedeným subjektom. Otázkou (ne)platnosti obsahových náležitostí rezervačnej zmluvy, ako zmluvy spotrebiteľskej, súd prvej inštancie skúmal ex offo. Z formulácie čl. II. bodu 1. rezervačnej zmluvy, a ani z iných ustanovení tejto zmluvy nemožno totiž tieto oprávnené subjekty vôbec zistiť, z čoho možno vyvodiť záver o absolútnej neplatnosti zmluvného dojednania o rezervačnom poplatku z dôvodu neurčitosti podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia čl. II. bodu 1. rezervačnej zmluvy je zrejmé len to, že záujemca sa zaväzuje do 5 pracovných dní od podpisu rezervačnej zmluvy uhradiť rezervačný poplatok v sume 5.000,00 Eur na účet sprostredkovateľa, pričom vlastník splnomocňuje sprostredkovateľa na prijatie tejto sumy. Z uvedeného dojednania teda vyplýva len platobné miesto, kde má záujemca do 5 pracovných dní od podpisu zmluvy poukázať sumu rezervačného poplatku vo výške 5.000,00 Eur, ale už nie to, komu táto suma pri porušení povinnosti záujemcu uzatvoriť sprostredkovanú zmluvu v určenom termíne prípadne. Rovnako z čl. IV predmetnej zmluvy vyplýva len to, ako sa zúčtuje suma rezervačného poplatku v prípade, ak záujemca riadne uzatvorí sprostredkovanú zmluvu, kedy sa započíta na kúpnu cenu, no nevyplýva z neho, komu prípadne zložený rezervačný poplatok v prípade, ak záujemca túto sprostredkovanú zmluvu neuzatvorí. K objasneniu tejto otázky nevedie ani dojednanie v čl. III. bod 1. zmluvy, ktoré v prípade nesplnenia povinnosti záujemcu uzatvoriť sprostredkovanú zmluvu včas zakladá sprostredkovateľovi a aj vlastníkovi voči záujemcovi nárok na zmluvnú pokutu, či ustanovenie čl. II. bod 1. rezervačnej zmluvy, ktoré v prípade, ak záujemca nezaplatí rezervačný poplatok, umožňuje odstúpiť od zmluvy takisto obom žalovaným. Vzhľadom na to, že v dojednaní o rezervačnom poplatku ide o podstatnú obsahovú náležitosť rezervačnej zmluvy uzavretej podľa § 51 Občianskeho zákonníka, je potrebné celú zmluvu považovať za neplatnú podľa § 41 Občianskeho zákonníka, pretože dojednanie o rezervačnom poplatku nemožno oddeliť od ostatného obsahu rezervačnej zmluvy. V prípade absolútnej neplatnosti zmluvy sú účastníci zmluvy povinní si vrátiť to, čo na základe tejto zmluvy dostali v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka. Z výpovede žalovaného v rade 2/ podloženej vykonanými listinnými prostriedkami prvoinštančný súd zistil, že už v máji 2016 dal žalovaný v rade 2/ žalovanému v rade 1/ najavo, že nemá záujem ani len o časť rezervačného poplatku, (ktorú mu v tom čase zaslal žalovaný v rade 1/). Žalovaný v rade 2/ preto následne tieto prostriedky vrátil, žalovanému v rade 1/. Konajúci súd tak dospel k záveru, že žalobcom poskytnutá suma 5.000,00 Eur sa aktuálne nachádza výlučne v dispozícii žalovaného v rade 1/, ktorý je podľa § 457 Občianskeho zákonníka v spojení s § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinný vydať túto sumu ako bezdôvodné obohatenie žalobcovi. Spolu s istinou súd priznal žalobcovi voči žalovanému v rade 1/ podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 85/1995 Z.z. aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne za obdobie od 24.05.2016 do zaplatenia. Z listinného dôkazu označeného ako „Prvá výzva na uhradenie zmluvnej pokuty - pokus o mimosúdne vyrovnanie“ zo dňa 18.05.2016 vyplynulo, že žalovanému v rade 1/ bola najneskôr dňa 18.05.2016 doručená predžalobná výzva žalobcu zo dňa 09.05.2016, v ktorej ho žalobca požiadal o vydanie bezdôvodného

obohatenia, a to v lehote 5 dní od doručenia výzvy, ktorá uplynula dňa 23.05.2016. Vo zvyšnej časti uplatneného príslušenstva preto okresný súd žalobu žalobcu zamietol.

8. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalovanému v rade 2/ priznal voči žalobcovi podľa § 256 ods. 1 CSP nárok na ich náhradu v celom rozsahu. Konanie voči žalovanému v rade 2/ bolo zastavené z dôvodu absencie žalobného návrhu voči žalovanému v rade 2/, na základe čoho súd videl procesné zavinenie na zastavení konania v tejto časti na strane žalobcu.

9. Žalobcovi, ktorý bol v spore úspešný však okresný súd priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému v rade 1/, podľa § 255 ods. 1 CSP v celom rozsahu. Žalobca bol totiž v tomto spore úspešný v celej žalobou uplatnenej istine 5.000,00 Eur. Súčasne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie vyslovil, že o konkrétnej výške náhrady trov rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v rade 1/, ktorý sa domáhal jeho zmeny vo výroku II. tak, že odvolací súd žalobu žalobcu voči žalovanému v rade 1/ zamietne a zároveň prizná žalovanému v rade 1/ voči žalobcovi nárok náhradu trov konania v celom rozsahu (výrok V.).

11. Odvolateľ naďalej prezentoval názor, že dotknutá rezervačná zmluva bola uzavretá platne. Na základe tejto zmluvy žalovaný v rade 2/, zastúpený žalovaným v rade 1/, prijal od žalobcu rezervačnú zálohu, s ktorou bolo naložené v súlade so zmluvou. Pokiaľ by aj vznikla povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie, nositeľom tejto povinnosti by bol subjekt, ktorý plnenie prijal, t.j. žalovaný v rade 2/. Podľa názoru žalovaného v rade 1/ z obsahu rezervačnej zmluvy nepochybné, že nositeľom práva na zaplatenie rezervačného poplatku bol žalovaný v rade 2/, čo priamo vyplýva z dojednaní v jej čl. I. ods. 5, čl. II. ods. 1 a čl. IV. Z ustanovenia čl. I ods. 5 je vyplýva, že „Vlastník a Záujemca sa v zmysle ustanovenia § 50a Občianskeho zákonníka zaväzujú, že po zaplatení rezervačného poplatku uvedeného v čl. II ods. 1 tejto zmluvy a najneskôr do uplynutia Termínu uzatvoria Sprostredkúvanú zmluvu, pričom sa dohodli na kúpnej cene za Nehnuteľnosti vo výške 91.000 EUR“. Žalobca a žalovaný v rade 2/ si v ňom teda vymedzili predmet zmluvy, záväzok uzavrieť budúcu kúpnu zmluvu a poukázali na povinnosť zaplatiť rezervačný poplatok podľa čl. II. ods. 1 rezervačnej zmluvy. Z čl. II. ods. 1 rezervačnej zmluvy je zrejmé, že vlastník (teda žalovaný v rade 2/) podpisom zmluvy splnomocňuje sprostredkovateľa (teda žalovaného v rade 1/) na prijatie poplatku. Z toho vyplýva, že nositeľom práva na zaplatenie poplatku bol vlastník, a nie sprostredkovateľ. Ďalej z čl. IV zmluvy vyplýva, že rezervačný poplatok bol platbou v prospech žalovaného v rade 2/ a žalovaný v rade 1/ bol iba platobným miestom. Ak by sa totiž jednalo o platbu v prospech žalovaného v rade 1/, neexistoval by dôvod na jej započítanie v prospech záväzku zaplatiť kúpnu cenu, ktorý záväzok by nevznikol medzi žalobcom a žalovaným v rade 1/, ale medzi žalobcom a žalovaným v rade 2/. Podľa názoru odvolateľa ani prípadná neplatnosť rezervačnej zmluvy nezakladá pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného v rade 1/ v tomto spore. Následky neuzavretia sprostredkúvanej zmluvy boli totiž dojednané v čl. III rezervačnej zmluvy, pričom v čl. III ods. 1 boli dojednané následky porušenia povinností zo strany žalobcu. Žalovaný v rade 1/ pri prijatí plnenia konal ako zástupca žalovaného v rade 2/, konal v jeho mene a na jeho účet. Osobou, ktorá sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila, je preto v danom prípade ten, kto plnenie prijal, t.j. žalovaný v rade 2/. Na podporu svojich tvrdení odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo 305/2004. Na doplnenie skutkových okolností žalovaný v rade 1/ v podanom odvolaní uviedol, že poukázal na účet manželky žalovaného v rade 2/ sumu 2000,00 Eur v čase, kedy o spore nevedel. Manželka žalovaného v rade 2/ poukázala žalovanému v rade 1/ platbu s poznámkou „Usporiadanie“ až v čase, keď už bola žaloba podaná na súd. Túto platbu však žalovaný v rade 1/ považoval za províziu, pretože predaj dotknutých nehnuteľností sprostredkoval dvakrát - prvýkrát žalobcovi a druhýkrát inému kupujúcemu, ktorý už kúpnu zmluvu uzavrel a kúpnu cenu zaplatil.

12. Žalovaný v rade 2/ v reakcii na odvolanie žalovaného v rade 1/ uviedol, že okresný súd správne zistil a predmetnú vec správne vyhodnotil tak po skutkovej, ako aj po právnej stránke. Podaná žaloba skutkovo a právne smeruje len voči žalovanému v rade 1/. Vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ absentuje žalobný návrh, čo predstavuje neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá podľa § 161 ods. 2 CSP vedie k zastaveniu konania. Žalovaný v rade 2/ sa nestotožnil so záverom konajúceho súdu o tom, že rezervačná zmluva je neplatná pre jej neurčitosť. Z obsahu rezervačnej zmluvy je totiž zrejmé, kto bol nositeľom práva na zaplatenie rezervačného poplatku. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná suma sa nachádza vo výlučnej dispozícii žalovaného v rade 1/, ktorý túto skutočnosť potvrdil i sám na pojednávaní konanom dňa 19.08.2020. Vzhľadom na uvedené by preto žaloba vo vzťahu k žalovanému v rade 2/ musela byť zamietnutá.

13. Ďalšie podania strán sporu v rámci odvolacieho konania neboli produkované.

14. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie vo výrokoch II. a V. v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

15. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a až na výhradu uvedenú ďalej sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

16. V rámci reakcie na odvolaciu argumentáciu žalovaného v rade 1/ formulovanú v jeho opravnom prostriedku sa odvolací súd v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Zároveň krajský súd poukazuje na zodpovednosť žalovaného v rade 1/ za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

17. Z obsahu podaného odvolania je zrejmé, že žalovaný v rade 1/ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a odvolaciemu súdu predkladá svoje subjektívne právne závery, ku ktorým mal v danom prípade dospieť okresný súd.

18. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo jeho výrokom II. žalobe žalobcu voči žalovanému v rade 1/ vyhovel, pričom ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V súdnej veci však okresný súd svoje rozhodnutie veľmi podrobne a zákonným spôsobom odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku, krajský súd len doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. IV. 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „.....odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

19. Napriek tomu, že sa odvolací súd nestotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie o neplatnosti spornej rezervačnej zmluvy z dôvodu jej neurčitosti, jeho rozhodnutie o povinnosti žalovaného v rade 1/ vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie zodpovedajúce výške žalovanej istiny je správne.

20. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 640/2014 z 1. apríla 2015, z ktorého vyplýva: „Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“

21. Z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplýva, že žalobca na základe rezervačnej zmluvy uzavretej so žalovanými v rade 1/ a 2/ dňa 22.01.2016 v súlade s dojednaním v čl. II. bod 1 zmluvy uhradil na účet žalovaného v rade 1/ označený v záhlaví zmluvy rezervačný poplatok vo výške 5.000,00 Eur. K uzavretiu kúpnej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľností špecifikovaných v rezervačnej zmluve medzi žalobcom a žalovaným rade 2/ však následne nedošlo. Napriek tomu si žalovaný v rade 1/ ponechal celú sumu rezervačného poplatku, a túto ani na základe výzvy doposiaľ žalobcovi nevrátil.

22. Podľa názoru odvolacieho súdu však absencia ustanovení zmluvy o zúčtovaní rezervačného poplatku sama o sebe ešte nezakladá dôvod (a to ani čiastočne) neplatnosti rezervačnej zmluvy zo dňa 22.01.2016. V stanovenej lehote nedošlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi navrhovateľom (záujemcom) a žalovaným v rade 2/ (vlastníkom nehnuteľností). Tak ako konštatoval súd prvej inštancie v bode 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný v rade 2/ už v máji 2016 dal žalovanému v rade 1/ najavo, že nemá záujem ani o časť žalobcom zaplateného rezervačného poplatku, ktorú mu v tom čase zaslal žalovaný v rade 1/. Žalovaný v rade 2/ vtedy žalovanému v rade 1/ oznámil, že už so žalobcom nechce mať nič spoločné a sumu rezervačného poplatku mu vráti. Následne v mesiaci máj 2016 žalovaný v rade 2/ poukázal na účet žalovaného v rade 1/ časť rezervačného poplatku, ktorú predtým od neho odbržal. Odvtedy má celú sumu rezervačného poplatku vo výške 5.000.00 Eur vo svojej dispozícii výlučne žalovaný v rade 1/, a to aj napriek tomu, že v zmysle rezervačnej zmluvy mu naň nevznikol žiaden nárok. Žalovaný v rade 1/ tak zadržáva peniaze patriace žalobcovi bez existencie akéhokoľvek relevantného právneho vzťahu, ktorý by ho na to oprávňoval. Napokon aj sám žalovaný v rade 1/ sa vo svojom opravnom prostriedku označil len za platobné miesto, rezervačný poplatok bol však platbou v prospech žalovaného v rade 2/. V posudzovanom prípade sa tak jedná o plnenie, z právneho dôvodu, ktorý odpadol (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Nedošlo totiž k uzavretiu kúpnej zmluvy, v ktorej sa mal zaplatený rezervačný poplatok započítať na kúpnu cenu za nehnuteľnosti predávané žalovaným v rade 2/. Aj napriek tomu však žalovaný v rade 1/ doposiaľ nedôvodne disponuje celou sumou rezervačného poplatku poukázanou žalobcom na jeho účet. Ak totiž nedošlo k uzatvoreniu sprostredkúvanej kúpnej zmluvy (ako tomu bolo aj v posudzovanom prípade), nemožno hovoriť o plnení preddavku na kúpnu cenu.

23. Hoci predmetná rezervačná zmluva obsahovala aj ustanovenie čl. III ods. 1 o zmluvnej pokute, na ktoré poukazoval odvolateľ vo svojom odvolaní, v danom prípade absentuje vôľa žalovaného v rade 2/ ponechať si rezervačný poplatok, prípadne jeho časť na zaplatenie zmluvnej pokuty. Svedčia o tom práve výsledky dokazovania vykonané okresným súdom, uvedené v bode 45. odôvodnenia jeho rozhodnutia. Rovnako neexistuje ani dôvod, aby si žalovaný v rade 1/ po zániku rezervačnej zmluvy predmetný rezervačný poplatok, ktorý mu nepatrí, ponechal, a to bez ohľadu na to, či konal v mene žalovaného a na jeho účet, alebo nie. V danom prípade ani jeden zo žalovaných neprejavil voči žalobcovi svoju vôľu uplatniť si voči nemu nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu neobstojí obrana žalovaného v rade 1/ o tom, že nie je v tomto spore pasívne vecne legitimovaným subjektom.

24. Záverom odvolací súd dodáva, že vo svojom uznesení sp. zn. 6Co/258/2018 zo dňa 31. júla 2019 len citoval čl. II ods. 1 rezervačnej zmluvy, čo však nepotvrďuje správnosť tvrdení žalovaného v rade 1/ prezentovaných v jeho opravnom prostriedku.

25. Vo vzťahu k priznaným úrokom z omeškania (príslušenstvu žalovanej istiny) žalovaný v rade 1/ neprodukoval žiadnu odvolaciu argumentáciu, preto tieto neboli predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

26. Pokiaľ odvolateľ v rámci odvolacieho konania poukazoval na súdne rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo 305/2004, odvolací súd dodáva, že z ust. § 193 CSP vyplýva, ktorými rozhodnutiami je súd pri rozhodovaní konkrétnej veci viazaný. Navyše pri rozhodovaní spotrebiteľských sporov je potrebné vždy prihliadať na individuálne okolnosti prejednávaneho prípadu a časové hľadisko, rešpektujúc právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy.

27. Okrem tohto žalovaným označené rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo 305/2004 nenapĺňa pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu,“ ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky definoval v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo dňa 06.03.2017, v ktorom sa uvádza, že „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane v nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivito v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ Vzhľadom na teritoriálnu pôsobnosť CSP možno pod pojmom dovolací súd rozumieť len Najvyšší súd Slovenskej republiky, a nie Najvyšší súd Českej republiky.

28. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, pri súčasnom nezistení nedostatkov v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), odvolací súd rozsudok okresného súdu v meritórnom výroku II. ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil.

29. Nadväzne na to odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj závislý výrok V. o trovách konania napadnutého rozsudku, proti ktorému odvolateľ neprodukoval žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu a ktorý zodpovedá úspechu sporových strán v tomto konaní posúdenému v zmysle relevantných zákonných ustanovení v ňom uvedených.

30. Vo zvyšnej časti nenapadnutej odvolaní, t.j. vo výrokoch I., III. a IV., zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, priznal žalobcovi ako úspešnej procesnej strane proti žalovanému v rade 1/, ktorý v tomto štádiu konania úspech nemal, nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).